

O șansă echitabilă
pentru fiecare copil:

Copiii și echitatea

unicef

© Fondul Națiunilor Unite pentru Copii (UNICEF)

Noiembrie 2015

Orice parte a acestei publicații poate fi reprodusă doar cu obținerea prealabilă a permisiunii. Organizațiile educaționale și non-profit vor avea acces liber la această publicație. Celelalte persoane vor fi solicitate să achite o taxă mică. Vă rugăm să contactați:

Division of Communication, UNICEF

Attn: Permissions

United Nations Plaza 3, New York, NY 10017, USA

Tel: +1 (212) 326-7434

Email: nyhqdoc.permit@unicef.org

Pentru cele mai recente date, vă rugăm să accesați data.unicef.org

ISBN: 978-92-806-4817-1

Nota redactorului: Acest raport se bazează pe un document detaliat, care a stat la baza discuțiilor în cadrul sesiunii speciale a Consiliului Executiv UNICEF privind Echitatea, care a avut loc la New York, în iunie 2015. Am dori să aducem mulțumiri autorilor, cercetătorii și colaboratorilor care au elaborat acel document și au făcut posibilă această publicație.

Dacă nu se specifică altfel, datele citate în acest raport sunt extrase din analizele interne, realizate în baza datelor din bazele de date globale ale UNICEF și din publicațiile UNICEF: *A Fair Chance for Every Child: UNICEF Executive Board Special Session on Equity – Conference Room Paper; Progress for Children: Beyond Averages – Learning from the MDGs; și Committing to Child Survival: A Promise Renewed – Progress Report 2015.*

Cuprins

Cuprins.....	2
Prefață: Problema echității	3
Introducere: Agenda echității	4
I. Argumente în favoarea echității	5
Oportunitățile inechitabile subminează progresul.....	6
UNICEF și agenda echității	6
Valorificarea oportunităților	7
II. Progresul și lacunele în echitatea pentru copii.....	8
SĂNĂTATEA	8
HIV ȘI SIDA.....	8
APA, SANITAȚIA ȘI IGIENA.....	9
ALIMENTAȚIA	10
EDUCAȚIA	10
PROTECȚIA COPIILOR	11
INCLUZIUNEA SOCIALĂ.....	12
III. Eliminarea lacunelor în echitate	14
Îmbunătățirea colectării și analizei datelor	14
Programe de echitate pentru copii.....	15
Servicii integrate, parteneriate eficiente.....	17
Înțelegerea lacunelor în echitate rămase.....	18
IV. Accelerarea procesului de asigurare a echității pentru copii.....	20
Prognoze privind progresul până în anul 2030.....	20
Inovații, abordări efective a căroră a fost deja dovedit și alte elemente esențiale	21
Asigurarea echității este posibilă	22
RELATĂRI SCURTE DESPRE „FEȚELE ECHITĂȚII”	233
Nigeria: Expedierea mesajelor pentru o mai bună sănătate a mamelor și copiilor	23
Brazilia: Prevenirea infecției HIV printre adolescenții în situație de risc	233
În Irak, apa aduce ușurare celor strămutați	24
Bangladesh: Urmărirea tendințelor pentru prevenirea malnutriției	24
Eliminarea barierelor între fete și educație în Sudanul de Sud.....	25
Sierra Leone: Impactul virusului Ebola asupra înregistrării nașterilor	25
Serbia: Susținerea alternativelor îngrijirii instituționale.....	26

Prefață: Problema echității

Ori de câte ori copiii se adună pentru a se juca, fie pe un teren de joacă bine echipat, sau pe un câmp prăfuit, ei au cel puțin două lucruri în comun: un simț înnăscut al echității și o capacitate exagerată de a se indigna în cazul în care cred că au fost nedreptățiți.

Fete și băieți, toți împreună, doresc să se joace după reguli. Priviți ce se va întâmpla atunci când nu se știe sigur dacă mingea a căzut sau nu în afara terenului, sau dacă un gol nu este numărat. Majoritatea copiilor nu vor ezita să strige în gura mare. Este o plângere cunoscută de părinții din întreaga lume: "Nu-i corect!"

Fiind adulți, avem tendința de a pierde din acea iuțeală. Însă este timpul să ne recuperăm capacitatea de a ne indigna, cel puțin atunci când copiii sunt privați de posibilitatea unui viitor decent.

Mizele depășesc cu mult jocul copiilor, este cert. Ce nu este corect, mai exact?

Nu este corect că inegalitățile din cadrul societăților să modeleze șansele de viață ale prea multor copii, chiar înainte ca aceștia să-și tragă prima suflare. Prea des, discriminarea și dezavantajarea pe bază de gen, statut social și economic, sau locul unde s-au născut, determină dacă copiii vor supraviețui sau prospera.

Nu este corect ca copiii din cele mai sărace familii din lume să fie supuși unui risc aproape dublu de a deceda până la vârsta de 5 ani, în comparație cu semenii lor mai bogați. Nu este corect ca numărul fetelor din cele mai sărace familii care vor fi căsătorite până la vârsta de 18 ani să fie de patru ori mai mare decât numărul celor ce provin din familii mai bogate. Nu este corect ca fetele, care sunt căsătorite încă fiind copile, să nu finalizeze, în majoritatea cazurilor, studiile secundare, iar prin urmare, lipsa studiilor le va limita perspectivele de angajare, le va împinge în sărăcie și le va reduce perspectivele de viitor, inclusiv ale copiilor lor.

Astfel de inechități vaste alimentează un vicios ciclu intergenerațional al sărăciei și dezavantajării.

Însă nu trebuie să fie așa. Noi știm cum să încetinim și să oprim, în cele din urmă, acest ciclu. Suntem capabili să depășim obstacolele care împiedică copiii în atingerea potențialului lor.

De fapt, societatea a făcut progrese enorme în reducerea inechităților care anterior împiedicau milioane de copii să pășească cu dreptul în viață, și anume hrana, îngrijirea și posibilitatea de a merge la școală. Multe dintre intervențiile din spatele acestor progrese au fost simple și directe. În general, constrângerile care nu ne permit să ajungem la copiii cei mai afectați nu sunt de natură tehnică. Acestea sunt, mai degrabă, o problemă a resurselor, a voinței comune și al angajamentului internațional.

Atunci când ne unim eforturile într-o cauză comună de a ajuta acești copii - de a le atenua suferința, de a-i ajuta să se dezvolte și să învețe - noi nu le oferim doar o șansă echitabilă de a avea un viitor. Noi le permitem să construiască un viitor mai bun pentru ei înșiși, pentru familiile și societățile lor. Dacă nu vom reuși acest lucru, atunci din contra, vom avea consecințe negative pentru generațiile viitoare.

Mai mult decât oricând, în momentul în care omenirea și-a asumat angajamentul să realizeze obiectivele de dezvoltare durabilă, să investim în copii - în special în cei mai săraci și dezavantajați - este corect. Este cel mai inteligent lucru care trebuie făcut.

Și este echitabil. Întrebați orice copil.

Anthony Lake
Director Executiv

Introducere: Agenda echității

Șanse echitabile oferite tuturor copiilor, oriunde - în special celor mai dezavantajați - dau cele mai mari speranțe de a rupe ciclurile intergeneraționale de inechitate și sărăcie în orice societate. Aceasta este principiul central, ce stă la baza 'agendei echității' a UNICEF.

În activitatea sa, UNICEF se ghidează de principiul echității, concentrându-și eforturile în mod deosebit pe cei mai vulnerabili copii din lume: copiii din cele mai sărace familii, fete, copii cu dizabilități, cei care trăiesc în zone îndepărtate, precum și copiii din grupurile etnice sau religioase ce se confruntă cu discriminarea. În continuare vom prezenta experiența și dovezile acumulate din această activitate, cu scopul de a aduce două argumente de bază ce justifică necesitatea de a elimina lacunele persistente în echitate. În primul rând, ciclul inechității nu este nici inevitabil, nici insurmontabil. UNICEF activează pentru a pune în mișcare un ciclu mai virtuos prin acțiuni de eliminare a inechităților în oportunitate, care lasă prea mulți copii în urmă. Acest lucru presupune susținerea intervențiilor pentru a oferi acestor copii un început bun în viață, dar și continuarea intervenției pe punctele esențiale în timpul copilăriei lor timpurii și al adolescenței. Efectuarea unor astfel de investiții nu numai că schimbă viitorul celor mai dezavantajați copii, dar și trasează un nou curs pentru copiii lor.

În al doilea rând, costul inacțiunii este prea mare. Lipsa unor investiții durabile în serviciile esențiale și incapacitatea de a asigura protecția fiecărui copil nu doar neagă astăzi drepturile copiilor, dar vor avea efecte negative și asupra generațiilor viitoare. Dacă nu vom reuși să valorificăm acum oportunitatea de a îmbunătăți viețile celor mai vulnerabili copii, mai târziu ne vom confrunta cu costuri mai mari. Aceste costuri vor fi simțite prin vieți pierdute, potențial irosit și productivitate redusă. În cele din urmă, lipsa de acțiune va duce la inechități sociale și economice care vor afecta întreaga societate și vor încetini sau inversa progresul dezvoltării globale.

În acest raport sunt prezentate multe realizări obținute până în prezent pentru cei mai săraci și marginalizați copii din lume, precum și multe dintre lacunele rămase. Sunt analizate șapte domenii de importanță critică pentru progresul copiilor: sănătatea; HIV și SIDA; apa, sanitația și igiena; nutriția; educația; protecția copilului și incluziunea socială. În fiecare sector, există contraste puternice între progresele globale, pe de o parte, și nevoile urgente și nerealizate ale celor mai vulnerabili copii din lume, pe de altă parte.

Dincolo de date și cifre, raportul prezintă, de asemenea, relatări selectate despre copiii și familiile care nu sunt repartizați egal în cadrul acelor progrese, dar și eforturile depuse de UNICEF și partenerii săi în scopul stabilirii unui echilibru corect. Relatările evidențiază abordări axate pe echitate atât în ceea ce privește crizele umanitare, cât și dezvoltarea pe termen lung, deoarece vor fi necesare acțiuni pe ambele fronturi pentru a atinge obiectivele de dezvoltare durabilă, adoptate recent.

Întrucât factorii de decizie politică sunt orientați pentru perioada de după anul 2015, a venit timpul să investim în mod sustenabil în echitate pentru cei mai dezavantajați. *O șansă echitabilă pentru fiecare copil* prezintă viziunea UNICEF pentru echitate și demonstrează impactul pozitiv, concret al programelor bazate pe echitate. Mai presus de toate, în acest raport se demonstrează de ce echitatea este atât de importantă: fiindcă toți copiii au dreptul de a supraviețui, de a prospera și de a atinge potențialul maxim, oricine ar fi și oriunde ar trăi.

I. Argumente în favoarea echității

Ani de eforturi concertate au înregistrat progrese enorme în abordarea unora dintre cele mai mari provocări de dezvoltare din lume. Grație declinului mortalității infantile din anul 2000, aproximativ 48 milioane de copii au ajuns la vârsta de cinci ani. În prezent, numărul persoanelor care trăiesc în sărăcie extremă s-a redus cu cel puțin 721 milioane, comparativ cu anii '80. Din 1990, în jur de 2,6 miliarde de oameni au obținut acces la surse îmbunătățite de apă potabilă. La moment, mai mult de 90% din copii de vârsta școlii primare sunt înmatriculați în învățământul primar.

Aceste realizări sunt cu adevărat istorice și demonstrează că progresele sunt posibile atunci când eforturile globale sunt grupate în jurul unor obiective concrete, așa cum au fost din 2000 până în 2015, ghidate de obiectivele de dezvoltare ale mileniului.

Cu toate acestea, realizările ODM nu au condus întotdeauna la un grad mai mare de echitate. Luați în considerare, de exemplu, progresul în baza obiectivului global de a reduce la jumătate proporția persoanelor fără acces la apă potabilă până în 2015. Lumea a atins o etapă remarcabilă atunci când a realizat acest scop cu cinci ani mai devreme de termenul stabilit. Dar în timp ce miliarde pe oameni au beneficiat în urma efortului fără precedent de a extinde accesul la acest serviciu de bază, progresul global nu a însemnat neapărat beneficii și pentru cei mai nevoiași.

Analiza aprofundată a progreselor realizate între 1990 și 2015 demonstrează că doar cinci din nouă regiuni în curs de dezvoltare au atins obiectivul ODM privind apa potabilă. Lacune mari persistă între locuitorii din mediul rural și urban, iar la moment, 8 din 10 persoane fără surse îmbunătățite de apă potabilă locuiesc în zonele rurale. În unele țări, sporul natural a depășit de fapt câștigurile obținute prin extinderea zonei de acoperire, ceea ce a dus la o scădere a accesului în zonele urbane.

În Africa Subsahariană și Asia de Sud, unde locuiesc mai mult de 1 miliard de copii, mai rămân provocări majore, în pofida progreselor realizate în cadrul ODM, provocări care afectează în mod disproporționat cei mai săraci și mai dezavantajați copii și comunități. Aceste provocări includ sănătatea neonatală și supraviețuirea, subnutriția și retardul statutar, educația, lipsa grupurilor sanitare și căsătoria juvenilă. Deși astfel de probleme persistă în fiecare regiune, schimbările demografice care au deja loc în Africa Subsahariană amenință să agraveze situația copiilor defavorizați din această regiune.

Țările afectate de crize umanitare și conflicte prezintă un dezavantaj dublu pentru copiii defavorizați. Deși toți copiii suferă în timpul perioadelor de conflict și a dezastrelor naturale, cele mai intense efecte sunt simțite de cei care au fost excluși tot timpul. Crizele umanitare au adesea un impact disproporționat asupra celor care trăiesc în cele mai îndepărtate locuri, cu cel mai mic acces la servicii și cele mai puține rezerve pentru a putea fi utilizate. Acestea agravează decalajul de echitate, subminând atât bunăstarea imediată a copiilor, cât și dezvoltarea lor pe termen lung.

Provocările legate de inechitate sunt prezente în fiecare țară și regiune; unele grupuri de copii au rămas în urma evoluției societății. Unele semne de excludere, cum ar fi dizabilitatea sau nivelul veniturilor, persistă în multe țări și reprezintă indicatori semnificativi ai dezavantajării. Contextele istorice și politice ale diferitor țări și regiuni formează, de asemenea, categorii de excludere. În țările cu venituri joase, medii și ridicate, deopotrivă, marginalizarea îndelungată a lăsat în urmă copiii din unele populații indigene și grupuri religioase sau etnice minoritare. Chiar și în mijlocul abundenței, discriminarea, excluderea și dezavantajul între generații continuă să atragă acești copii în ciclul vicios al inechității.

Oportunitățile inechitabile subminează progresul

În ultimii ani, rezultatele dezvoltării neuniforme dintre și în cadrul societăților au captat, pe bună dreptate, atenția lumii și au stimulat acțiuni pentru soluționarea acestora. Această dinamică globală are loc în țările cu venituri joase, medii și ridicate, și devine din ce în ce mai importantă pe ordinea de zi a factorilor de decizie și a mișcărilor societății civile.

Însă orientarea doar spre rezultate finale nu ține cont de rolul crucial al oportunităților inițiale inechitabile, care încep devreme în viață. Abordând direct și devreme privațiunile ce afectează copiii, concentrându-se în primul rând pe cei mai defavorizați copii, în special pe cei care au cele mai mari nevoi, societățile pot întrerupe ciclul distructiv al sărăciei și marginalizării.

Dovezile pentru susținerea acestei afirmații sunt cunoscute. Să luăm exemplul educației fetelor. Fiecare an de școlarizare pentru o fată poate crește veniturile acesteia pe parcursul vieții și reduce mortalitatea infantilă. În general, reorientarea societății spre investițiile în educație este semnificativă. Fiecare an suplimentar de școlarizare este asociat, în general, cu creșterea PIB-lui pe cap de locuitor cu 18%.

În timp ce astfel de dovezi sunt bine cunoscute, răspândirea inegalității impune tot mai mult necesitatea de a întreprinde măsuri. Atunci când cei mai defavorizați copii nu au o șansă echitabilă de a-și realiza drepturile, aceștia rămân și mai mult în urmă, iar lacunele echității devin tot mai mari. Pe măsură ce copiii cresc, aceste inechități inițiale se manifestă prin sănătate precară, alimentație inadecvată și rezultate slabe la învățare, fertilitate înaltă pentru fete adolescente, rate scăzute de ocupare a forței de muncă și venituri la maturitate.

Investițiile în copii, în special a celor mai defavorizați, sunt investiții făcute în combaterea inegalității și a sărăciei. În schimb, ignorarea lacunelor de inechitate va menține un cerc vicios, care este tot mai dificil de a fi eliminat. Asumându-ne angajamentul de a promova echitatea pentru copii oferă un potențial pentru un ciclu virtuos în care investițiile făcute astăzi au efecte atât imediate, cât și pe termen lung.

UNICEF și agenda echității

În conformitate cu Convenția privind drepturile copilului, misiunea UNICEF prevede în mod clar că, în orice situație, "Copiii cei mai defavorizați și țările cu cele mai mari necesități trebuie să aibă prioritate." Activitatea centrală a UNICEF se concentrează în primul rând asupra copiilor defavorizați, fie că provin din cele mai sărace familii, fie din cele mai marginalizate grupuri etnice. În rețeaua sa din peste 190 de țări, organizația plasează problema copiilor în fruntea agendelor politice, economice și sociale.

Angajamentul UNICEF privind programarea bazată pe echitate derivă nu doar din convingerea că este un principiu corect, dar și din dovezile care demonstrează că este corect și în practică. În anul 2010, dovezile respective au fost prezentate într-un raport inovator, revizuit de experți, *Narrowing the Gaps to Meet the Goals (Reducerea lacunelor pentru atingerea obiectivelor)*. Autorii acestui raport au prezentat rezultatele detaliate ale unei simulări, în cadrul căreia au fost testate două scenarii de atingere a obiectivelor privind sănătatea mamei și a copilului. Primul scenariu prevedea eforturi mai mari pentru a ajunge la copiii cei mai defavorizați. Al doilea scenariu prevedea continuarea abordării existente, fără a pune un accent deosebit pe copiii dezavantajați.

Două constatări principale au rezultat din studiu. În primul rând, prin abordarea concentrării diferitor forme de inechitate în populațiile cele mai defavorizate, abordarea echității a accelerat progresul în atingerea obiectivelor de sănătate, mai repede decât în cazul scenariului ce prevedea continuarea abordării existente. În al doilea rând, prin prevenirea mai multor decese cu aceleași investiții

financiare, abordarea echităţii a fost cu mult mai eficientă și durabilă decât alternativa sa. Abordarea pe bază de echitate s-a dovedit a fi deosebit de eficientă în patru țări cu venituri mici și mortalitate mare - Mali, Niger, Rwanda și Uganda - prevenind până la 60% mai multe decese în rândul copiilor la fiecare milion de \$ investit suplimentar.

Studiul a evidențiat în continuare mai multe politici care trebuie luate în considerare în susținerea echităţii, inclusiv:

- Investiții în datele de identificare a celor mai defavorizați copii și comunități
- Efectuarea unor intervenții concrete în aceste comunități
- Luarea unor măsuri prioritare pentru eliminarea blocajelor
- Parteneriat cu comunitățile dezavantajate
- Utilizarea mai eficientă a resurselor financiare, inclusiv eliminarea barierelor financiare pentru cele mai sărace familii.

De la publicarea raportului *Narrowing the Gaps (Reducerea lacunelor)*, UNICEF s-a implicat în aprofundarea și extinderea programelor concentrate pe echitate. În cooperare cu partenerii, au fost adunate probe importante cu privire la abordările care oferă rezultatele scontate. Până în prezent, experiența a confirmat concluzia că programele bazate pe echitate pot aduce îmbunătățiri durabile și dramatice în viețile copiilor defavorizați.

Valorificarea oportunităților

Determinarea momentului oportun pentru intervenții este esențială pentru reducerea lacunelor de echitate, iar dovezile indică două perioade decisive pentru investiții în copii: copilăria timpurie și adolescența.

Creierul se dezvoltă mai repede în **copilăria timpurie** decât în oricare altă perioadă, afectând capacitatea copilului de a învăța mai târziu în viață. Pentru dezvoltarea optimă a creierului, copiii mici au nevoie de alimentație adecvată, îngrijire din partea adulților și de un mediu plin de afecțiune și siguranță. Anume în primii ani copiii sunt cei mai vulnerabili la consecințele alimentației inadecvate. Potențialul de creștere pe care copiii îl pierd, în cazul în care nu sunt alimentați corect, nu mai poate fi recuperat. Iar violența și stresul din primii ani de viață vor lăsa cicatrici pe tot parcursul vieții, modelând personalitatea copiilor în adolescență sau maturitate. Toate aceste efecte fac esențială protecția și investirea în copii în această etapă critică a vieții.

Adolescența oferă oportunitatea de a valorifica investițiile făcute în copilăria timpurie. Bazele stabilite pe parcursul acestei perioade, din punct de vedere al securității emoționale, bunăstării fizice, educației și competențelor, pot avea implicații profunde pentru o trecere reușită la viața de adult. Adolescența este perioada când rolurile de gen sunt consolidate, iar vulnerabilitățile sporite. Dacă nu este abordată în mod adecvat, viața fetelor poate fi grav limitată de căsătorii juvenile, abandonul școlar, sarcini timpurii și violența bazată pe gen. Adolescenții se confruntă, de asemenea, cu presiuni, cum ar fi responsabilități de adult și munci premature, politici punitive de justiție penală, expunerea la violență și alte provocări care limitează dezvoltarea lor deplină. Aceste influențe negative pot schimba viața.

Fără sprijin adecvat pentru dezvoltarea copiilor și a adolescenților, potențialele dividende demografice pentru o echitate mai mare, inclusiv ameliorarea bunăstării sociale, creșterea economică și stabilitatea politică, nu vor fi realizate.

II. Progresul și lacunele în echitatea pentru copii

Calea spre echitatea pentru copii începe cu înțelegerea situației actuale, progresele înregistrate până în prezent în eliminarea lacunelor și amploarea lucrărilor care rămân a fi realizate. Această secțiune examinează toate cele trei aspecte din principalele sectoare care determină bunăstarea copilului.

SĂNĂTATEA

Situația actuală: În ultimii 25 de ani, lumea a înregistrat îmbunătățiri dramatice în domeniul mortalității infantile și materne. Între anii 1990 și 2015, ratele mortalității în rândul copiilor sub vârsta de 5 ani a scăzut cu 53%. Între anii 1990 și 2013, rata globală a mortalității materne a scăzut cu 45%. Îmbunătățirea continuă în supraviețuirea copiilor sub 5 ani și a mamelor se explică prin mai multe progrese, inclusiv îmbunătățirea comportamentelor de solicitare a asistenței medicale și extinderea zonelor de acoperire a intervențiilor eficiente.

Eliminarea lacunelor: Progrese în reducerea mortalității infantile au fost înregistrate în fiecare colț al lumii. Decalajele de echitate în mortalitatea infantilă între cele mai sărace și cele mai bogate familii s-au redus în toate regiunile, cu excepția Africii Subsahariene. Cu toate acestea, între cele mai bogate și cele mai sărace familii încă mai persistă decalaje semnificative în accesul la tratamentele de salvare, cum ar fi diagnosticul pneumoniei suspectate și tratamentul diareei cu ajutorul sărurilor de rehidratare de uz oral. Acțiunile de prevenire a malariei, inclusiv utilizarea plaselor tratate cu insecticide pentru paturi, au fost mai echitabile, însă gradul de acoperire rămâne în general prea mic.

Diferența mortalității materne între țările cu venituri joase și cele cu venituri ridicate a fost redusă la jumătate între anii 1990 și 2013. În timp ce fiecare regiune a înregistrat scăderi substanțiale, progresul mai rapid decât în alte părți a continuat să concentreze atenția pe Africa Subsahariană, unde rata mortalității materne a constituit 62% din mortalitatea la nivel mondial în anul 2013. Niciun progres substanțial nu a fost realizat în vederea eliminării decalajului pe bază de avere în accesul la asistență calificată la naștere.

Principalele provocări: În anul 2015, aproximativ 5,9 milioane de copii vor muri înainte de împlinirea vârstei de 5 ani. Copiii din cele mai sărace familii sunt, în medie, aproape de două ori mai predispuși riscului de a muri înainte de împlinirea vârstei de 5 ani decât copiii din cele mai bogate familii. Copiii născuți în zonele rurale și cei născuți de mame fără studii sunt mai predispuși riscului de a muri înainte de împlinirea vârstei de 5 ani decât cei născuți în zonele urbane sau cei născuți de mame cu studii.

În anul 2013, 289 000 femei din întreaga lume au murit din cauza complicațiilor survenite în timpul sarcinii și la naștere. 86% din aceste decese au avut loc în Asia de Sud și Africa Subsahariană.

HIV ȘI SIDA

Situația actuală: În toate grupurile de vârstă, cazurile noi de infectare cu HIV au scăzut cu 32% la nivel mondial începând cu anul 2001. De la valoarea maximă înregistrată în anul 2004, decesele anuale provocate de SIDA au scăzut cu aproape 4% la nivel global. În pofida acestui progres, numai în anul 2014, HIV a costat viața a 180 000 de copii și adolescenți cu vârsta sub 20 de ani.

Eliminarea lacunelor: Între anii 2001 și 2014, infecțiile s-au redus în fiecare grupă de vârstă, dar cel mai rapid la copiii sub vârsta de 5 ani. Acest declin a fost determinat de succesul obținut în prevenirea transmiterii infecției HIV de la mamă la făt și extinderea accesului la terapia antiretrovirală (ART). Cu toate acestea, în pofida progresului general realizat în creșterea accesului la ART, copiii au rămas în urma adulților în ceea ce privește beneficierea de tratament. În țările cu venituri mici și medii, doar

31% din copiii sub vârsta de 15 ani, care trăiau cu HIV, au beneficiat de ART în anul 2014, comparativ cu 40% din adulți și adolescenți trecuți de vârsta de 15 ani.

HIV și SIDA rămân extrem de concentrate geografic în Africa Subsahariană. Adolescențele din această regiune, cu vârste cuprinse între 15 și 19 ani, continuă să fie afectate în mod disproporționat de virus, reprezentând mai mult de 70% din infecțiile adolescenților atât în 2001, cât și în 2014. Deși acest decalaj de echitate s-a redus ușor cu 3%, începând cu anul 2001, eforturile depuse pentru eliminarea acestuia trebuie accelerate.

Pe lângă adolescente, din grupurile de populație expuse unui risc disproporționat de infectare cu HIV, fac parte tinerii care fac sex cu bărbați, băieții și fetele care fac obiectul exploatării sexuale și cei care își injectează droguri. Mulți nu sunt diagnosticați niciodată deoarece se tem de repercusiunile juridice și sociale în cazul în care solicită informații, se înscriu în programe de prevenire sau sunt testați.

Principalele provocări: Se estimează că în jur de 2,6 milioane de copii sub vârsta de 15 ani, împreună cu 3,9 milioane de tineri cu vârste cuprinse între 15 și 24 ani, trăiau cu HIV în anul 2014. Cu toate că noile cazuri de infectare în rândul copiilor sub 15 ani au fost în scădere, în anul 2014 au fost înregistrate 220,000 noi cazuri de infectare. În cele mai sărace familii din Africa Subsahariană, 82% din fete cu vârsta cuprinsă între 15 și 24 ani încă nu cunoaște complete și corecte despre HIV. În toate țările cu venituri mici și medii, aproape 70% din copiii sub 15 ani care trăiesc cu HIV încă nu beneficiază de tratament ART.

APA, SANITAȚIA ȘI IGIENA

Situația actuală: Din anul 1990, progresul general în accesul la sisteme sanitare și surse de apă potabilă îmbunătățite a fost uimitor, de care au beneficiat 2,1 și respectiv 2,6 miliarde de persoane. Îmbunătățirile au fost determinate, în parte, de cererea mare pentru aprovizionarea cu apă aproape de casă. Progresele înregistrate în materie de salubritate reflectă o creștere a gradului de conștientizare cu privire la importanța salubrității pentru sănătate, bunăstare și productivitate.

Eliminarea lacunelor: Progresul global în accesul la apă maschează disparitățile mari dintre regiuni. Progresele înregistrate în ceea ce privește accesul la sistemele de alimentare cu apă, de exemplu, nu au avut loc uniform; alimentarea cu apă constituie 63% din sursele îmbunătățite de apă la nivel global, și doar 17% în țările mai puțin dezvoltate.

Africa Subsahariană este singura regiune care nu a atins obiectivul global al ODM privind accesul la apă potabilă. Există și o diferență rurală/urbană în toate regiunile, astfel încât numărul locuitorilor din mediul urban care dispun de sisteme de alimentare cu apă la domiciliu este de două ori mai mare decât numărul locuitorilor din mediul rural.

În toate regiunile a crescut accesul la sisteme de salubritate îmbunătățite, însă aici, de asemenea, rata acoperirii rămâne în mod substanțial mai mare în mediul urban, existând diferențe regionale semnificative. Regiunea Orientului Mijlociu și a Africii de Nord a înregistrat, pe parcursul a peste 25 de ani, o scădere cu 92% a ratelor privind lipsa sistemelor sanitare, în timp ce Africa Subsahariană, spre exemplu, a cunoscut o scădere de doar 35%.

Principalele provocări: Mai mult de 660 de milioane de oameni încă nu au acces la surse îmbunătățite de apă potabilă. Aproape jumătate din ei trăiesc în Africa Subsahariană, iar 1 din 10 persoane din aceeași regiune continuă să consume ape de suprafață.

La nivel global, 2,4 miliarde de persoane, 40% dintre ei trăind în Asia de Sud, încă nu au acces la sisteme de salubritate îmbunătățite. Mai rămân 946 de milioane de persoane în întreaga lume care duc lipsă de sisteme sanitare, 9 din 10 trăind în mediul rural. Cele mai concentrate eforturi pe

salubritate vor fi necesare în Asia de Sud și Africa Subsahariană, unde aproximativ o treime și, respectiv, un sfert din populație nu dispun de sisteme sanitare.

ALIMENTAȚIA

Situația actuală: Scăderea semnificativă a retardului statutar, care este principalul indiciu al subnutriției, semnaleză un progres real pentru copiii din întreaga lume. Între anii 1990 și 2014, rata globală a retardului statutar în rândul copiilor sub vârsta de 5 ani a scăzut cu 40%. Această îmbunătățire este asociată cu o serie de factori, inclusiv politici și programe naționale mai bune în materie de alimentație, progresele înregistrate în completarea și fortificarea alimentelor cu micronutrienți, îmbunătățirea securității alimentare și creșterea economică.

Cu toate acestea, la nivel global aproximativ un sfert din copiii sub 5 ani sunt afectați de retardul statutar. În același timp, lumea a asistat la o tendință de creștere a obezității în rândul copiilor, care reprezintă o altă formă de malnutriție. Din anul 2000 până în 2014, numărul copiilor supraponderali sub vârsta de 5 ani a crescut cu aproape o treime, de la 31 milioane la 41 milioane.

Eliminarea lacunelor: Progresul regional în reducerea retardului statutar a variat considerabil. Copiii din mediul rural sunt mai predispuși retardului statutar decât cei din mediul urban. Trei din cinci subregiuni din Africa se confruntă cu un număr în creștere al copiilor cu retard statutar sub vârsta de 5 ani.

La nivel global, numărul copiilor care provin din cele mai sărace familii, predispuși retardului statutar, este de două ori mai mare decât cel al semenilor lor din cele mai bogate familii. Progresele înregistrate în eliminarea disparităților retardului statutar în funcție de avere au fost diferite.

Începând cu anul 2000, aproape fiecare regiune a înregistrat o creștere a numărului copiilor supraponderali. O preocupare deosebită este creșterea numărului copiilor cu retard statutar și a celor supraponderali sub vârsta de 5 ani, în Africa Centrală și de Vest, unde sistemele de sănătate sunt prost echipate pentru a gestiona povara dublă și crescândă a malnutriției.

Principalele provocări: Aproape unul din patru copii sub vârsta de 5 ani încă mai suferă de retard statutar. Din cei 159 milioane de copii cu retard statutar din lume, aproximativ jumătate trăiesc în Asia și o treime în Africa. În anul 2014, 50 milioane de copii sub vârsta de 5 ani au fost afectați, inclusiv 16 milioane care au fost grav afectați de retardul statutar. Mai mult de două treimi din acești copii trăiau în Asia și aproape o treime în Africa.

La nivel global, mai puțin de doi din cinci copii sub vârsta de 6 luni sunt alăptați exclusiv, o practică critică pentru supraviețuirea și bunăstarea copilului. Copiii din Africa Centrală și de Vest sunt cei mai dezavantajați, în măsura în care doar aproximativ un sfert din copiii sub 6 luni sunt alăptați exclusiv. Aproximativ o jumătate din semenii lor din Asia de Sud și de Est, și Africa de Sud, sunt alăptați exclusiv.

EDUCAȚIA

Situația actuală: Mai mulți copii decât oricând sunt înmatriculați în clasele primare la vârsta corespunzătoare, contribuind la o rată netă de cuprindere în învățământul primar de peste 90% la nivel mondial. Inițiativa internațională *Educație pentru toți* a fost un factor major în îmbunătățirea procesului de înmatriculare. Însă, în timp ce rata înmatriculării în învățământul primar a crescut constant, reducerea numărului și proporției copiilor care nu frecventau școala a stagnat începând cu anul 2007, în mare parte din cauza creșterii populației în Africa Subsahariană. Mai mult decât atât, mai mult de o treime din copiii de vârsta școlii primare, care nu sunt înscriși la școală, locuiesc în țările afectate de conflicte. Creșterea numărului de conflicte și revolte politice în Orientul Mijlociu și Africa de Nord, de exemplu, au împiedicat mai mult de 13 milioane de copii să meargă la școală.

Eliminarea lacunelor: Între anii 1999 și 2012, paritatea de gen în înmatricularea în învățământul primar s-a îmbunătățit în fiecare regiune, Asia de Sud înregistrând cele mai evidente rezultate. Tendințele în învățământul secundar, în ceea ce privește paritatea de gen, urmează o traiectorie similară, dar mai lentă. Statistic, fetele sunt la moment suprareprezentate în învățământul terțiar, la nivel global, deși există diferențe între regiuni și țări.

În majoritatea celor 94 de țări cu date disponibile, creșterea frecvenței școlare au fost însoțite de scăderea lacunelor privind frecvența școlară dintre copiii care provin din cele mai bogate și cei din cele mai sărace familii. Totuși, persistă lacune semnificative în ceea ce privește rezultatul învățării, care depinde atât de averea familiei, cât și de gen. În majoritatea țărilor cu date disponibile, fetele depășesc băieții la citit, însă, în multe țări, nivelurile de învățare sunt mici pentru ambele sexe. În aproape toate țările cu date disponibile, copiii celor mai bogate familii au mai multe șanse de a atinge standardele minime de învățare la citit, decât copiii celor mai sărace familii.

Provocările rămase nerezolvate: Potrivit estimărilor pentru anul 2013, circa 59 milioane de băieți și fete încă mai sunt privați de dreptul de a frecventa învățământul primar. La nivel global, două treimi dintre copiii de vârstă școlii secundare sunt înscriși la școală; iar în țările mai puțin dezvoltate sunt înscriși doar o treime. Pentru a trece de la înmatriculare la realizare, este nevoie de un accent mult mai mare pe rezultatele învățării și scăderea lacunelor substanțiale pe bază de avere, care încă mai persistă.

PROTECȚIA COPILOR

Situația actuală: Potrivit mai multor indicatori, astăzi copiii sunt protejați mai bine decât erau la momentul asumării obiectivelor de dezvoltare ale mileniului. În ceea ce privește copiii sub vârsta de 5 ani, proporția globală a înregistrării nașterii - care ajută la protejarea accesului lor la servicii esențiale, cum ar fi educația și asistența medicală - a crescut de la 58% la 65% între anii 2000 și 2010. Iar rata fetelor căsătorite înainte de a atinge vârsta de 18 ani s-a îmbunătățit, micșorându-se de la o treime în anul 1990 până la o pătrime în prezent.

Cu toate acestea, copiii continuă să simtă efectele devastatoare ale abuzurilor, inclusiv violenței. În anul 2014, UNICEF a publicat cea mai mare compilare de date privind violența împotriva copiilor, stabilind baza pentru monitorizarea tendințelor în viitor. Conform datelor din raport, circa unul din cinci copii și adolescenți cu vârsta sub 20 de ani sunt victime ale omuciderii la nivel global - 95 000 numai în anul 2012. Datele colectate într-un număr mare de țări, demonstrează că, în medie, aproximativ patru din cinci copii, cu vârste cuprinse între 2 și 14 ani, sunt supuși unor metode disciplinare violente la domiciliu. Această formă de violență este omniprezentă în toate regiunile.

Eliminarea lacunelor: Progresele privind înregistrarea nașterilor nu au fost egale, însă, țările mai puțin dezvoltate, în ansamblu, au înregistrat cele mai accentuate progrese din ultimii ani. Totuși, sporul natural înalt din Africa Subsahariană, reprezintă o provocare deosebită. Dacă nivelurile actuale de înregistrare persistă în paralel cu nașterile în creștere, numărul copiilor neînregistrați din Africa de Sud și de Est - la moment 44 milioane - se va ridica la 68 de milioane până în anul 2050, și aproape că se va dubla în Africa Centrală și de Vest.

În interiorul țărilor, mediile naționale maschează mai mult lacunele dintre subzonele geografice. În întreaga lume, este puțin probabil ca copiii din anumite grupuri etnice și religioase, care trăiesc în zone rurale sau periferice, născuți în familii sărace sau mame fără studii, să fi fost înregistrați la naștere.

Există un grad ridicat de variație a ratelor de căsătorie juvenilă de la o regiune la alta, cu prevalența cea mai mare în Asia de Sud și Africa Subsahariană. Probabilitatea ca femeile din cele mai sărace

familiei, cu vârsta cuprinsă între 20 și 49 ani, să fi fost căsătorite în copilărie este de 2,5 ori mai mare decât în cazul femeilor care provin din cele mai bogate familii.

Datele obținute din diferite țări indică faptul că disciplina violentă în familie este larg răspândită, însă nu este asociată în mod sistematic cu statutul socio-economic. Copiii victime ale omuciderii sunt, însă, extrem de concentrați: Doar 10 țări au înregistrat mai mult de jumătate din totalul copiilor și adolescenților victime ale omuciderii în anul 2012, iar America Latină cuprinde cea mai mare parte a omuciderilor din lume. Ratele violenței sexuale împotriva copiilor variază mult între țări. Un număr de studii confirmă că copiii din țările afectate de conflicte sunt deosebit de sensibili la această formă de violență.

Provocările rămase nerezolvate: La nivel global, nașterile a aproximativ 230 milioane de copii sub vârsta de 5 ani nu au fost înregistrate. Din acești copii, mai mult de jumătate trăiesc în Asia, iar 81 milioane se regăsesc în țările mai puțin dezvoltate. Dacă ratele actuale a căsătoriei juvenile se mențin, numărul fetelor sub 18 ani care se căsătoresc în fiecare an va crește de la 15 milioane în prezent la 16,5 milioane în anul 2030. Numărul total de femei, căsătorite încă fiind copile, va crește de la mai mult de 700 milioane la 950 milioane în același interval de timp. La nivel mondial, numai 8% din copii trăiesc în țările care îi protejează legal împotriva pedepsei corporale în toate situațiile; cei 2 miliarde de copii rămași trăiesc fără protecție legală deplină.

INCLUZIUNEA SOCIALĂ

Situația actuală: UNICEF activează în numele celor mai săraci și defavorizați copii, pentru a ajuta țările să înțeleagă tendințele și consecințele sărăciei și excluderii copiilor, dar și să formuleze răspunsuri eficiente. În timp ce UNICEF se străduie să ajungă la copiii celor mai sărace familii și să combată discriminarea în toate sectoarele activității sale, intervenții complementare sunt necesare - deoarece originile sărăciei și marginalizării sociale sunt multiple.

Indicatori cheie de progres privind incluziunea socială sunt evidențiați în multe dintre statisticile precedente din acest raport, care indică o diminuare a lacunelor în accesul la servicii, dar și rezultate mai bune pentru copiii din grupurile marginalizate istoric. În măsura în care cifrele din diverse sectoare prezintă o scădere a lacunelor de echitate, unele aspecte privind incluziunea socială se îmbunătățesc, însă multe lucruri mai rămân de făcut.

Eliminarea lacunelor: Sărăcia monetară joacă un rol enorm în crearea și exacerbară inechităților. Fără un nivel minim de venit, familiile nu pot susține în mod semnificativ copiii în realizarea drepturilor lor. Copiii sunt suprareprezentăți în rândul celor săraci din țările în curs de dezvoltare, constituind 47% din numărul celor care trăiesc cu mai puțin de 1,25 dolari SUA pe zi. Numărul copiilor care provin din familii sărace este deosebit de pronunțat în țările cu cele mai mici venituri, unde mai mult de jumătate din copiii sub vârsta de 12 ani trăiesc în sărăcie extremă.

Sărăcia în rândul copiilor este o îngrijorare crescândă și în țările cu venituri mari. Deși inechitățile sunt ascunse în spatele veniturilor medii ridicate, situația copiilor din țările bogate a fost destul de grea în recenta recesiune economică globală. Până la sfârșitul recesiunii, numărul copiilor din țări bogate care trăiau în familii sărace a fost cu 2,6 milioane mai mare decât era înainte de declanșarea crizei financiare în anul 2008.

Principalele provocări: Date fiabile nu sunt încă disponibile pentru a analiza tendințele în ratele globale sau intensitatea sărăciei în rândul copiilor de-a lungul timpului. În cele din urmă, determinarea echității în îmbunătățirile sărăciei în rândul copiilor va necesita nu numai de a determina numărul de copii care depășesc o anumită linie a sărăciei, dar și de a analiza *care* copii fac această trecere - luând în considerare nivelurile lor inițiale de sărăcie, mediul lor familial și alți indicatori comuni dezavantajului.

În timp ce sărăcia monetară este unul dintre cele mai importanți factori și, de multe ori, cel mai ușor de măsurat, aceasta nu este singurul factor care exacerbează inechitățile pentru copii. Convenția privind drepturile copilului atrage atenția asupra necesității de a lupta împotriva discriminării “indiferent de rasa, culoarea, sexul, limba, religia, opinia politică sau alt tip de opinie, originea națională, etnică sau socială, proprietatea, dizabilitatea, nașterea sau alt statut al copilului sau al părinților, sau al tutorelui acestuia.” Țările nu dispun în general de date privind prevalența sau persistența unor astfel de forme de discriminare. Cu toate acestea, cercetările calitative, rapoartele prezentate instituțiilor naționale pentru drepturile omului și statisticile la nivel de țară reflectă omniprezența discriminării și modul în care consecințele acesteia sunt exacerbate printre cei mai săraci dintre săraci.

III. Eliminarea lacunelor în echitate

Au fost făcute realizări importante în reducerea lacunelor de echitate în rândul copiilor, în conformitate cu obiectivele de dezvoltare ale mileniului, însă progresul general a fost neuniform. Lacunele rămase oferă puncte de reper importante pentru dezvoltarea din următorii ani, subliniind aspectele care ar trebui să ghideze politica bazată pe echitate și planificând rezultate accelerate pentru copii.

Pentru UNICEF, echitatea presupune faptul că toți copiii au posibilitatea de a supraviețui, de a se dezvolta și de a-și atinge întregul potențial fără discriminare, părtinire sau favoritism. Scopul politicilor bazate pe echitate este de a elimina circumstanțele evitabile și injuste, care privesc copiii de drepturile lor. O abordare bazată pe echitate, privind politicile și programele UNICEF, își propune să înțeleagă și să abordeze cauzele de inechitate astfel încât toți copiii - în special cei mai defavorizați - să beneficieze de asistență medicală, alimentație corespunzătoare, instalații sanitare, apă potabilă, educație, protecție, informații și alte servicii necesare pentru supraviețuirea, creșterea și dezvoltarea lor.

Îmbunătățirea colectării și analizei datelor

Datele dezagregate - adică datele defalcate pe categorii, și nu la nivelul întregii populații - sunt elemente esențiale ale eforturilor de realizare a agendei echității. Sprijinirea guvernelor în colectarea și analiza acestor date este esențială pentru identificarea celor mai dezavantajați copii: cine sunt, unde locuiesc, care sunt familiile lor, de ce au fost lăsați în urmă și modul în care se poate ajunge la ei.

UNICEF s-a aflat zeci de ani în centrul îmbunătățirii utilizării datelor despre copii. Începând cu studiile de indicatori multipli în cuiburi (MICS) în anii '90, UNICEF a colaborat cu guvernele, pentru completarea datelor lipsă și urmărirea progreselor înregistrate în angajamentele pentru dezvoltare, inclusiv ODM. Datele MICS sunt colectate de către echipe instruite pentru anchete pe teren, care desfășoară interviuri față-în-față cu membrii familiilor pe marginea mai multor subiecte. Acestea sunt acum esențiale pentru identificarea și urmărirea echității prin dezagregarea informațiilor despre statutul material, zona geografică, sex, etnie, limbă, religie, vârstă și alți factori care pot fi indicii ai dezavantajării.

Prin intermediul datelor fiabile, noi dovezi au apărut cu privire la necesitățile populației marginalizate și vulnerabile, și modul în care acestea pot fi satisfăcute. În cadrul unor MICS, prin utilizarea unor astfel de tehnici cum ar fi extinderea eșantionului sau efectuarea de studii separate pentru populațiile vulnerabile precum romii, afro-descendenții și grupurile indigene, au fost evidențiate situațiile lor speciale. Date specifice, dezagregate pe sex, au condus la programe îmbunătățite privind mortalitatea maternă, sănătate și aspecte cum ar fi mutilarea/tăierea organelor genitale feminine. În plus, MICS a îmbunătățit informațiile despre adolescenți, prin module privind satisfacția în viață, care oferă mai multe perspective privind provocările cu care se confruntă tinerii.

UNICEF a sprijinit, de asemenea, activitățile de rutină ale guvernelor în colectarea datelor administrative care implică sistemele de sănătate, educație și protecție socială. Dezagregarea și analiza mai bună a datelor de rutină permit actualizări periodice privind statutul celor mai dezavantajate grupuri, în timp ce indicatorii relevanți pe termen lung continuă să fie preluați din sondaje periodice, cum ar fi MICS și studiile demografice și de sănătate.

Utilizarea datelor a fost consolidată prin generarea de instrumente analitice pentru a înțelege dimensiunile inechității. Un astfel de instrument, elaborat de UNICEF, de analiză a decalajelor multiple (MODA), este utilizat pentru a orienta intervențiile în țările cu venituri joase, medii și ridicate. MODA

definește bunăstarea copilului într-un mod complex, concentrându-se pe accesul la diferite bunuri și servicii esențiale pentru supraviețuirea și dezvoltarea copilului. Se recunoaște că experiența de deprivare a unui copil este complexă, și este cu mult mai probabil ca aceste decalaje multiple, care se suprapun, să apară - și să aibă efecte adverse mai mari - în grupurile dezavantajate din punct de vedere socioeconomic.

Pentru a transpune viziunea agendei echității în acțiuni concrete, în anul 2011, UNICEF a pus în aplicare un alt instrument - rezultatele monitorizării pentru sistemul de echitate. Acest instrument este folosit pentru diagnosticarea factorilor sau blocajelor care limitează rezultatele referitor la copiii aflați în situație de risc, găsirea și implementarea soluțiilor, și urmărirea în mod regulat a progreselor lor.

Iar în conformitate cu mandatul său universal pentru copii, UNICEF produce "fișe de raportare" privind bunăstarea copiilor din țările cu venituri mari. Cea mai recentă fișă de raportare s-a axat pe impactul recesiunii globale asupra copiilor din țările membre ale Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică. Acesta a confirmat faptul că copiii aflați în situații deosebit de vulnerabile (inclusiv șomeri, migrantți, cu un singur părinte sau familii numeroase) au fost supra-reprezențați în cele mai severe forme ale sărăciei.

Programe de echitate pentru copii

Datele dezagregate dezvăluie dimensiunile inechităților și subliniază domeniile în care trebuie luate măsuri. Aceste informații ajută UNICEF să-și concentreze intervențiile mai aproape de familiile și copiii cu cele mai mari necesități. De asemenea, acestea îmbunătățesc procesul de ajustare, acolo unde este necesar, pentru a maximiza impactul programelor UNICEF - indiferent dacă este vorba de acțiuni umanitare în caz de conflict și dezastre naturale, sau programe concentrate pe echitate într-un context de dezvoltare. Ceea ce urmează este un rezumat al abordării UNICEF a programelor de echitate pentru copii.

Sănătatea. Una din bazele esențiale ale abordării echității este investirea în creșterea intervențiilor cost-eficiente pentru a îmbunătăți sănătatea mamei și a copilului. UNICEF folosește această abordare în colaborarea sa cu guvernele și partenerii, pentru a accelera progresul pentru femei și copii, precum și pentru a reduce disparitățile în cadrul și între națiuni. Cu un accent special pe copiii din cele mai sărace și cele mai defavorizate comunități, programele de sănătate combină măsuri care sunt:

- Preventive - includ imunizarea împotriva poliomielitei și altor boli ale copilăriei prevenite prin vaccinare
- Prescriptive - includ eforturile de promovare a alăptării exclusive pentru cel puțin primele șase luni de viață, somnul sub plase tratate cu insecticide pentru paturi în scopul prevenirii malariei și spălarea mâinilor
- Curative - cuprind tratamentul bolilor grave, cum ar fi pneumonia, diareea și malaria.

HIV și SIDA. Noile cazuri de infectare cu HIV în rândul copiilor sub vârsta de 15 ani au scăzut cu aproape 60% din anul 2001. Pentru prima dată în istoria epidemiei HIV, lumea posedă cunoștințele, experiența și instrumentele necesare pentru a atinge o generație fără SIDA. UNICEF colaborează cu guverne pentru a accelera progresul privind eliminarea transmiterii infecției HIV de la mamă la făt, obținerea tratamentului pentru copiii care au nevoie de el și reducerea răspândirii HIV în rândul adolescenților. UNICEF a susținut țările în dezvoltarea strategiilor inovatoare pentru a aborda lacunele de echitate în accesul la serviciile de testare, prevenire și tratament al HIV pentru copii și familiile lor. Prioritățile includ:

- Contactarea populațiilor greu accesibile pentru a le oferi informații privind serviciile de prevenire și tratament
- Abordarea barierelor și blocajelor în prevenirea transmiterii de la mamă la făt
- Administrarea tratamentului anti-retroviral în primele 12 săptămâni de viață, care poate îmbunătăți cu 75% rata de supraviețuire a unui copil care trăiește cu HIV.

Apa, sanitația și igiena (WASH). Programul WASH al UNICEF este activ în mai mult de 100 de țări, concentrându-și eforturile asupra celor mai defavorizate populații, în special din țările cel mai puțin dezvoltate. Pe lângă răspunsul la nevoile imediate în crizele umanitare, programul WASH sprijină schimbările profunde. Abordarea comunitară pentru salubritate totală a contribuit în mod semnificativ la reducerea lacunelor de echitate la sanitație și igienă în multe comunități defavorizate. Alte strategii, cum ar fi auditele privind sustenabilitatea serviciilor, au furnizat datele necesare pentru a orienta responsabilitatea publică spre comunitățile sărace. Eforturile sunt concentrate pe:

- Crearea unui mediu politic care să asigure progresul accelerat către accesul universal la apă singură pentru consum, salubritate și igienă
- Îmbunătățirea prestării serviciilor
- Lucrul pentru realizarea schimbărilor pozitive de comportament (de exemplu, spălarea mâinilor).

Alimentația. UNICEF lucrează în strânsă colaborare cu guvernele și alți parteneri pentru a combate retardul statutar și alte forme de subnutriție. Abordarea subnutriției devreme în viață este esențială. Aceasta poate preveni consecințele pe termen scurt ale creșterii reduse, bolilor și deceselor în copilărie, precum și efectele pe termen lung ale dezvoltării limitate, rezultatelor slabe la învățatură și productivității scăzute și potențialului de câștig în viața de adult. O abordare devreme poate, de asemenea, stopa ciclurile intergeneraționale ale alimentației inadecvate, în condițiile în care multe fete subnutrite cresc pentru a deveni mame subnutrite care ulterior vor da naștere la copii cu greutate mică la naștere, într-un ciclu de continuă deprivare. Perioada de la inițierea sarcinii unei femei până la data când copilul împlinește 2 ani - 1,000 de zile - oferă o oportunitate unică. În acest interval, intervențiile pentru alimentația mamei și a copilului pot avea efecte asupra întregii vieți. Principalele intervenții includ:

- Sprijinirea alimentației materne
- Promovarea alimentației optime pentru sugari și copii
- Combaterea deficiențelor de micronutrienți (de exemplu, prin suplimente de vitamina A)
- Tratarea malnutriției acute grave.

Educația. Echitatea reprezintă prioritatea activității UNICEF în domeniul educației, ajutând băieți și fete să obțină competențele de bază de citire și de aritmetică, alături de o gamă mai largă de abilități sociale, emoționale și cognitive. Echitatea în educație construiește o bază pentru creșterea economică incluzivă, reducerea sărăciei și dezvoltarea socială. Strategiile UNICEF pentru eliminarea lacunelor în educație cuprind:

- Pledarea în favoarea creșterii finanțării pentru educația de bază
- Promovarea abilității comunitare și a datelor și probelor de educație îmbunătățite
- Furnizarea de materiale didactice și oportunități pentru copii cu dizabilități sau cei din grupurile excluse istoric
- Extinderea oportunităților de învățare timpurie
- Crearea mediilor școlare sigure, prevăzute cu instalații sanitare separate, astfel încât fetele să poată frecventa până la sfârșit școala.

Protecția copiilor. Toți copiii au dreptul de a fi protejați împotriva violenței, exploatării și abuzului. Cu toate acestea, milioane de copii din întreaga lume - din toate mediile socio-economice, de toate vârstele, religii și culturi - suferă din cauza violenței, exploatării și abuzului. În timp ce copiii din toate mediile sunt supuși violenței, totuși, unii sunt deosebit de vulnerabili în funcție de sex, rasă, origine etnică, statut socio-economic sau dizabilitate, sau locul de trai. Odată cu concentrarea accentului pe echitate, UNICEF a accelerat acțiunile privind protecția copiilor, pe mai multe fronturi, inclusiv înregistrarea nașterii pentru a asigura identitatea juridică a fiecărui copil, prevenirea violenței, încetarea căsătoriei juvenile și a mutilării/tăierii organelor genitale ale femeilor, justiție pentru copii, și protecția copilului în situații de urgență. Programele din acest domeniu includ:

- Elaborarea și îmbunătățirea politicilor și actelor normative relevante
- Îmbunătățirea sistemelor care pot proteja copiii de pericole și pot răspunde în mod corespunzător atunci când copiii devin victime
- Colaborarea cu comunitățile pentru abandonarea comportamentelor și practicilor dăunătoare.

Incluziunea socială. La elaborarea programelor de incluziunea socială, UNICEF abordează direct cauzele inechității. Accentul se pune pe protecția socială a copiilor care trăiesc în sărăcie, precum și pe acordarea de alocări bugetare publice echitabile și copiii care beneficiază de guvernarea locală. Această activitate s-a dezvoltat în mod accelerat pe parcursul ultimilor cinci ani, acum cuprinzând mai mult de 100 de țări. Prin ultimele eforturi s-a reușit expansiunea protecției sociale în contextul acțiunilor umanitare, având grijă și de conexiunea dintre reacțiile de urgență și asistența pentru dezvoltare pe termen lung. Există tot mai multe dovezi că protecția socială contribuie la asigurarea echității în mai multe sectoare. Aceasta poate avea impact direct asupra eliminării barierelor sociale și economice care împiedică accesul la servicii de bază, dar și asupra consolidării capacităților familiilor de a avea grijă de copiii săi. Urmărind aceste scopuri, UNICEF a acordat sprijin țărilor la:

- Extinderea programelor reprezentative în domeniul protecției copiilor
- Consolidarea capacităților guvernului de a elabora și implementa sisteme integrate de protecție socială
- Abordarea eficace a numeroaselor vulnerabilități cu care copiii, adolescenții și familiile se confruntă.

Servicii integrate, parteneriate eficiente

UNICEF și partenerii săi organizându-și lucrul în sectoarele menționate mai sus au constatat că copiii cei mai dezavantajați sunt privați în mai multe aspecte ale vieților lor. Ei suferă din cauza mai multor privații. Atunci când familiile sunt în situația de a solicita servicii de la prestatori diferiți și a

negocia mai multe procese complexe, crește riscul de a omite oportunități. Acestea mai trebuie încă să piardă timp și resurse financiare din cauza consultării unei varietăți de sisteme. Astfel de poveri pot fi oneroase pentru familii care sunt deja dezavantajate.

Fiecare dintre acești factori nu fac decât să sublinieze și mai mult cât de importantă este integrarea asistenței și serviciilor pentru cei mai vulnerabili copii și cele mai vulnerabile familii. Abordările integrate ajută la stabilirea priorităților pentru fiecare acțiune în fiecare sector. Mai mult, acestea *unesco* sectoarele în așa fel încât, de exemplu, lucrătorii în domeniul sănătății devin o punte pentru înregistrarea nașterilor sau acordarea suplimentelor micronutriționale.

Dincolo de serviciile integrate, pentru a asigura echitatea sunt necesare parteneriate la toate nivele. Gama partenerilor începe cu organizațiile comunitare care ajută la transformarea vieții cotidiene a familiilor și până la alianțe globale care orientează atenția și resursele către copiii cei mai dezavantajați.

UNICEF are parteneriate valoroase de lungă durată cu țări din toată lumea. Aceste parteneriate au implicații asupra tuturor sectoarelor și la toate nivelele administrației publice, incluzând puterile legislativă, judiciară și executivă și autoritățile la nivelurile național, subnațional și local. Accentul pus pe echitate a scos în evidență și importanța mobilizării comunităților – valorificarea cunoștințelor și capacităților acestora și implicarea lor în implementarea și identificarea soluțiilor pentru problemele locale. Când este vorba de luarea deciziilor la acest nivel, vocile comunităților au o importanță critică în elaborarea unor planuri și programe durabile.

În același timp, parteneriatele UNICEF cu sectorul privat, mediul academic și inventatorii eu adus noi idei și soluții pentru problemele de acces, calitate și costul serviciilor și produselor. Lucrând cu organizații ale societății civile, organizații religioase, grupuri pentru tineret și pentru femei etc., s-a reușit efectuarea unor pași spre realizarea agendei privind asigurarea echității. Apariția mișcărilor sociale determinate de inițiativa publică și trecerea limitelor geografice oferă noilor regiuni implicate un potențial mare de a merge înainte spre îndeplinirea celor programate în agenda menționată.

Înțelegerea lacunelor în echitate rămase

Pentru a înțelege lacunele în echitate rămase în rândul copiilor în cadrul unei țări și între țări după anul 2015, este important să se țină cont de sursele trans-sectoriale ale dezavantajelor. Acești factori contează indiferent de sector.

Amplasarea geografică, bunăstarea și genul sunt aspectele principale care determină inegalitatea între copii. În comparație cu copiii din cele mai bogate familii, copiii din cele mai sărace familii au șanse de trei ori mai mici de a avea un medic competent la naștere, sunt supuși unui risc de două ori mai mare de a avea retard de dezvoltare și de aproape două ori mai mare de a deceda până la împlinirea vârstei de cinci ani. Probabilitatea ca copiii din cele mai sărace familii să meargă la școală este mai mică și este mai puțin probabil că aceștia vor învăța la fel de mult chiar dacă ar merge la școală. Este mai probabil că fetele sărace să se căsătorească fiind copii, și mai puțin probabil să cunoască informații suficiente și corecte despre HIV.

Conflictul, calamitățile naturale și schimbările climatice subminează, de asemenea, echitatea pentru copii. În 2013, 148 milioane de oameni din întreaga lume au suferit de pe urma calamităților naturale sau au trebuit să-și părăsească casele din cauza conflictelor, iar astfel de crize se întâmplă tot mai frecvent și sunt tot mai greu de soluționat. Impactul urgențelor umanitare acute este exacerbă de creșterea și persistența situațiilor delicate în țări și teritorii care astăzi sunt casa a 1,2 miliarde de oameni. Calamitățile naturale și schimbările climatice sunt încă o amenințare pentru rezultatele pozitive care au fost deja obținute pentru copii.

Numărul crescând al copiilor din Africa face investițiile în copii, mai ales în cei mai săraci, o necesitate mai imperativă ca niciodată. Africa se găsește la răscrucea dintre două tendințe majore: sporul populației și urbanizarea accelerată. Intersectarea acestor două tendințe poate avea efect negativ, declanșând cicluri de deprivare. Însă dacă tendințele vor fi recunoscute și abordate corect, următoarea generație de copii care vor locui în orașele crescânde ale Africii vor culege roadele pe care urbanizarea le poate oferi.

În afară de factorii trans-sectoriali, mai este necesară **interpretare datelor în context**, pentru a înțelege lacunele rămase în echitatea pentru copii. Punctele de plecare, spre exemplu, contează. Uneori, până și progresele semnificative pălesc în fața proporției inechității inițiale. În plus, conform ratelor variabile ale progresului în diferite regiuni – unele au rămas considerabil în urmă. Iar sporul populației poate masca progresul. În unele cazuri, numărul mai mare al populației înseamnă că îmbunătățirile exprimate în procentaj mic ascund avantaje mult mai mari în materie de acoperire. În cele din urmă, unele chestii au progresat prea încet. Uneori explicația cea mai simplă este și cea corectă: în unele regiuni nu s-a înregistrat niciun progres.

IV. Accelerarea procesului de asigurare a echității pentru copii

La începutul acestui raport am fost îndemnați să alegem unul dintre două scenarii potențiale pentru viitorul copiilor celor mai vulnerabili din lume: Aceștia sunt fie absorbiți într-un cerc vicios al dezavantajelor sau în unul virtuos al oportunităților. Cu sprijin corespunzător oferit familiilor și prin investițiile timpurii în sănătatea, alimentația, educația și accesul la apă potabilă sigură, protecția și îngrijirea acestora – fetele și băieții din aceste familii vor avea o șansă bună nu doar să supraviețuiască în primii ani de viață, ci să se și dezvolte pe parcursul copilăriei, adolescenței și maturității. Dacă se vor lua măsuri în privința inegalităților care se manifestă în timpul copilăriei – acești copii chiar vor avea toate șansele să-și vadă visele împlinite.

În cazul copiilor dezavantajați, investițiile potrivite la timpul potrivit pot promova cercurile virtuozitate ale progresului pe măsură ce aceștia cresc. Generația respectivă, la rândul său, va putea oferi mai multe oportunități copiilor lor, dându-le o mai bună șansă la viață, educație și dezvoltare, indiferent de circumstanțele în care au venit pe lume.

Și lucrul opus este posibil. Copiii născuți în grupuri excluse din societate, în familii sărace sau în alte circumstanțe caracterizate de greutate – nu-și încep viața cu șanse egale de a avea succes. Pe măsură ce aceștia cresc, alți factori care determină excluderea, cum ar fi cel de gen sau discriminarea din cauza etniei – îi pot împiedica de la atingerea potențialului lor întreg. Toți acești factori conduc la riscuri mai mari că acești copii vor comite crime, acte de violență și vor manifesta și alte forme de comportament dăunător.

Prognoze privind progresul până în anul 2030

În cazul în care nu se vor lua măsuri, inechitatea în timpul copilăriei și al adolescenței poate genera rezultate disproporționate în cadrul familiilor din lumea întreagă. La ratele actuale de progres nu se va reuși eliminarea lacunelor în echitate. Fără accelerarea progresului în acest sens:

- Având în vedere sporul populației în regiunile cu performanțe nesemnificative – același număr de copii ca și acum nu vor frecventa școlile în 2030
- Aproape 120 de milioane de copii încă tot nu se vor dezvolta până prin 2030, aceștia rămânând fără șansa echitabilă la creștere și dezvoltare
- Lumea va putea să scape de practica defecării în spații deschise în următorii 15 ani doar dacă rata de eradicare a acestui fenomen se va dubla.

Progresul făcut către asigurarea echității, sau eșecul de a reuși acest lucru, va avea consecințe de durată atât asupra fiecăruia în parte, cât și asupra națiunilor în întregime. Conform dovezilor care există, creșterea inegalității în sectoarele principale, cum ar fi cel al educației – pot determina riscurile de apariție a conflictelor. O mai mare egalitate, pe de altă parte, este asociată cu o creștere economică durabilă. Aceste constatări confirmă că pacea și prosperitatea trebuie să fie o destinație comună pentru toată lumea.

Inovații, abordări efective cărora a fost deja dovedit și alte elemente esențiale

Pentru îndeplinirea ambițioasei agende privind atingerea obiectivelor de dezvoltare durabilă după 2015 vor fi necesare investiții mai mari în strategii noi și inovatoare, precum și abordări care au fost perfecționate în timp. Realizarea inovativă a programelor și soluțiilor de politici au avut rezultate în fiecare aspect al vieții copiilor, creând căi promițătoare către eliminarea diferențelor de echitate. Alte elemente esențiale pentru consolidarea echității prin ODD:

Îmbunătățirea calității datelor. Colectarea și analiza mai bună a datelor sunt de o importanță critică pentru satisfacerea la timp a necesităților celor mai dezavantajați copii. Datorită acestor date putem să înțelegem mai bine care sunt necesitățile populației marginalizate și vulnerabile, și în care fel pot acestea fi satisfăcute. În multe cazuri, diseminarea unor astfel de informații a dat cetățenilor, organizațiilor societății civile și altora posibilitatea de a responsabiliza guvernele față de respectarea și protejarea drepturilor copiilor. Cu toate acestea, multe rămân de făcut pentru a asigura faptul că informațiile și revoluția în domeniul noilor tehnologii pentru colectarea acestora vor avea efecte pozitive pentru copii. Acest lucru înseamnă că datele vor trebui să fie transparente, accesibile și să-i includă pe cei care încă nu sunt înregistrați, mai înseamnă noi inovații pentru accelerarea fluxurilor de date și explorarea unor surse noi, precum și asigurarea elaborării politicilor în baza datelor colectate.

Consolidarea sistemelor. Până la urmă, menținerea unor rate joase a mortalității materne și infantile, niveluri înalte a înrolării în instituții educaționale și a protecției copilului vor depinde numai de abilitatea sistemelor conduse de Guvern de a presta fără excepții servicii echitabile și de calitate înaltă. Pe timpuri de criză, asistența externă poate susține școlile la care merg copiii din cele mai sărace familii, clinicile în care se nasc copii în cele mai îndepărtate regiuni și sistemele care pot veni în ajutorul celor mai vulnerabili. Pe termen lung, însă, aceste trebuie să fie componentele unor sisteme mai ample coordonate și finanțate de guverne și sprijinite de comunități și familii.

Abilitarea comunităților. De la protecție socială la salubritate, implicarea și abilitarea comunităților s-a dovedit a juca un rol esențial în realizarea progresului pentru copii. Consolidarea instituțiilor locale ajută la susținerea și prestarea serviciilor – fie că e vorba de lucrătorii comunitari în domeniul sănătății, comisiile de protecție a copilului sau echipe comunitare pentru salubritate – mai ales atunci când are loc o criză. Îmbunătățirea comunicării în cadrul și între comunități ajută la modificarea normelor sociale în legătură cu practicile dăunătoare și oferă oportunități pentru inovații locale și soluții. Investirea mai multor resurse în abordările bazate pe comunitate, înțelegerea priorităților comunității pentru utilizarea cea mai eficientă a resurselor limitate, și consolidarea rezistenței în fața dezastrelor sunt elemente esențiale pentru abilitarea familiilor și copiilor cei mai marginalizați.

Crearea parteneriatelor. Implicarea eficientă a comunității este doar un exemplu al diferitor tipuri de parteneriate, care au contribuit la obținerea celor mai recente beneficii pentru copii. Alte tipuri, inclusiv parteneriatele cu guvernele, donatorii, societatea civilă, inventatorii și sectorul privat și-au demonstrat valoarea și potențialul nefolosit pentru propulsarea înainte a agendei UNICEF pentru echitate.

Garantarea unei finanțări durabile. Finanțarea durabilă reprezintă baza tuturor acestor strategii. Injecții financiare bine orientate și pe termen scurt pot adesea rezolva dificultățile, însă fără surse de finanțare fiabile și diverse, aceste realizări nu pot rezista în timp. Garantarea unei finanțări durabile și echitabile va avea o importanță tot mai mare pentru obiectivele de dezvoltare durabilă. Pentru a accelera reducerea diferențelor de echitate care afectează copiii, va fi necesară îmbunătățirea fluxului atât a resurselor interne cât și a celor externe. Acest lucru este mai ales valabil în situațiile de lipsă acută și în care crizele au potențialul de a afecta avantajele copiilor.

Însă, pentru ca resursele să fie utilizate în cel mai bun mod pentru copii, este nevoie ca cheltuielile să se facă în funcție de prioritățile corecte și în cel mai benefic mod. Delegarea responsabilităților de planificare și gestionare a resurselor de la autoritățile centrale către cele de la nivel local, de exemplu, poate contribui la fortificarea responsabilității față de prestarea serviciilor esențiale. Astfel de lecții ar trebui să joace un rol mai mare în luarea deciziilor de politici și de finanțare în următorii ani.

Asigurarea echității este posibilă

Este posibil să se reducă drastic, în timpul unei singure generații, inechitățile privind oportunitățile copiilor. Pentru a realiza acest lucru, națiunile lumii trebuie să acorde mai multă atenție grupurilor care sunt lăsate-n urmă. Trebuie să-și concentreze atenția asupra regiunilor, care se confruntă cu cele mai mari dificultăți și unde diferențele de finanțare sunt cele mai mari. Voința politică trebuie orientată astfel încât să se îndrepte asupra eliminării factorilor care duc la excludere. Trebuie să-și asume angajamente pe lungă durată pentru a menține avantajele obținute deja.

Acestea sunt cele mai mari provocări, dar ele pot și trebuie depășite.

Pe măsură ce lumea ia o nouă cale spre dezvoltarea internațională, devine tot mai clar că accelerarea progresului în materie de echitate va juca un rol esențial în atingerea ambițioaselor obiective și ținte globale. În baza experienței acumulate – și asumându-și un angajament ferm față de acordarea de șansele echitabile tuturor copiilor – familiile, comunitățile, guvernele și partenerii acestora pot și trebuie să coopereze pentru a pune în mișcare ciclul virtuos al echității de dragul copiilor de astăzi și al generațiilor viitoare.

RELATĂRI SCURTE DESPRE „FEȚELE ECHITĂȚII”

Nigeria: Expedierea mesajelor pentru o mai bună sănătate a mamelor și copiilor

Când asistenta medicală i-a anunțat numărul, Nike Kolawole s-a ridicat și și-a înfășurat fiul în vârstă de doi ani la spatele său. Asistenta medicală a înregistrat-o pentru asistența antenatală și i-a dat suplimente cu acid folic, vitamina A și medicamente anti-ascaridiene pentru fiul ei, Samuel, care a mai și fost testat de malarie.

Tânăra mamă și-a dat seama că trebuia să fi solicitat asistență medicală mai devreme, dar centrul medical din comunitatea sa – Epe, un orașel pescăresc la marginea orașului Lagos, Nigeria – este slab echipat. „Când mergem acolo, ei ne zic să venim altă dată deoarece nu au medicamente să ne dea sau nu este nicio infirmieră să se ocupe de noi”, a zis ea.

Kolawole s-a răzgândit după ce a primit un mesaj textual și unul vocal la telefonul mobil în dialectul său local Yoruba, care anunțau că va urma o săptămână dedicată sănătății mamelor, nou-născuților și copiilor. În mesaj erau indicate cele mai apropiate centre medicale și serviciile și bunurile disponibile.

„Este ceva nou pentru noi,” a zis aceasta. „Noi trăim departe de administrația publică locală și nu auzim prea ușor despre astfel de lucruri.”

De fapt, drumurile și posibilitățile de transportare sunt limitate în Epe, ceea ce împiedică eforturile de mobilizare care joacă un rol vital când vine vorba de serviciile medicale pentru mame și copii. Datorită comunicațiilor mobile, însă, UNICEF și partenerii săi pot acum ajunge la mai multe mame și gravide din Nigeria, care nu au putut beneficia de serviciile medicale ani de zile. Acum aceste servicii nu sunt decât la un mesaj distanță.

Brazilia: Prevenirea infecției HIV printre adolescenții în situație de risc

Încă până a împlini 18 ani, Rodrigo Xavier era deja un promotor veteran al sănătății care activa pentru a preveni infecția HIV în rândul adolescenților în situație de risc din Fortaleza, Brazilia.

„Probleme de sănătate mi-au devenit interesante la o vârstă destul de tânără”, a explicat Rodrigo. La vârsta de 11 ani, a participat la un program radio din cadrul școlii, unde putea să vorbească despre sănătate. La 12 ani s-a implicat în programul ”Sănătatea și prevenirea bolilor în școli”, susținut de UNICEF Brazilia. La 15 ani a devenit un agent adolescent al sănătății printr-un alt program susținut de UNICEF.

„Până-n acel moment deja chiar aveam încredere în mine și credeam în informațiile pe care le diseminam”, și-aduce aminte Rodrigo. Înarmat cu acea încredere, el s-a implicat în proiectul-pilot ”Tinerii informați” (engl. Youth Aware), care a fost inițiat de UNICEF Brazilia pentru a disemina informații despre prevenirea infecției HIV și infecțiilor sexual transmissibile în Fortaleza.

„Avem o furgonetă mobilă a sănătății, care se deplasează în diferite părți ale orașului și unde se poate face gratuit testul la HIV”, a zis Rodrigo. Pe lângă aceasta, unii voluntari din cadrul proiectului ”Tinerii informați” vizitează centrele educaționale pentru adolescenții care au încălcat legea, pentru a disemina informații despre sănătate.

„Este foarte bine că au venit să vorbească cu noi, deoarece mulți dintre noi ne vom afla aici o vreme, și nu ne simțim prea bine să vorbim cu adulții despre astfel de lucruri cum ar fi HIV”, a zis o fată de la unul dintre centre. Astfel de reacții îl fac pe Rodrigo să se simtă și mai determinat să continue să-și ajute semenii în calea spre însănătoșire, oferindu-le informații despre serviciile de care au nevoie.

În Irak, apa aduce ușurare celor strămutați

„Este o situație foarte dificilă” spune Hadija, fiind așezat lângă cortul său din tabăra pentru refugiați Baherka, amplasată în Kurdistanul Irakian. Câteva luni în urmă, ea a venit în această tabără din Mosul, împreună cu cinci copii și trei nepoți.

„Este foarte mult praf și e foarte cald aici” a zis ea. „Praful intră-n cort și peste tot.” Nepoții s-au adunat în jurul ei, dându-și coate și concurând pentru a avea atenția ei. Ei au fost separați de părinții lor care au rămas blocați în Mosul.

Inițial, își aduce aminte Hadija, ea și membrii familiei sale erau într-o tabără de tranzit, după care au ajuns într-o parte mai veche din Baherka. „Recent ne-am mutat în tabăra nouă”, a zis aceasta. Baherka este o fostă fabrică de beton la marginea orașului Erbil. În 2013 aceasta a fost transformată în tabără pentru refugiații care au părăsit zonele de conflict din Republica Arabă Siriană. În 2014, a devenit primul loc de popas pentru cei care erau nevoiți să-și părăsească casele din cauza violențelor din Irak.

UNICEF și partenerii săi au construit instalații de aprovizionare cu apă și sisteme sanitare pentru cele câteva mii de locuitori ai taberei. Drept rezultat, fiecare familie are o bucătărie, duș și latrină. Apa trebuie adusă de la un robinet din apropiere, fiecare persoană are acces la 150 de litri de apă potabilă sigură pe zi.

Hadija s-a simțit recunoscătoare că condițiile se îmbunătățeau. „Condițiile sunt mai bune aici”, a zis ea. „La nouă oameni avem două corturi, două dușuri și două latrine.” Accesul mai bun la apă și sanitație au făcut un pic mai ușoară viața zilnică a lui Hadija și a familie ei în circumstanțele dificile.

Bangladesh: Urmărirea tendințelor pentru prevenirea malnutriției

Semne de malnutriție severă se puteau vedea cu ușurință pe Omi, o fetiță de doar 14 luni: i se puteau vedea oasele, greutatea era mică, se putea observa prezența unor infecții și lipsa poftei de mâncare. Mama ei, Lucky Akter, credea, însă, că Omi se va face bine. Deși simptomele fetiței o îngrijorau pe Akter, vecinii îi ziceau că problemele vor dispărea de la sine. Mamă a doi copii, în vârstă de 22 de ani, trăind în sectorul Netrakona din Bangladesh împreună cu soțul său care era un muncitor migrant, ea încerca să cumpere mâncare mai bună în măsura posibilităților. Când starea sănătății fiicei ei s-a înrăutățit, Akter a înțeles că nu are unde să meargă. „Câteodată mă gândeam să o duc pe Omi la doctor”, a zis aceasta, „dar nimeni din cei din jurul meu nu puteau să-mi zică ce să fac”.

După care, un grup de studiu special instruit a vizitat-o în cadrul unei evaluări a situației nutriționale în Netrakona. Șeful grupului respectiv, M. Akhtaruzzaman, i-a atras atenția asupra faptului că Omi suferea de malnutriție severă. „Noi le-am zis părinților să o ducă imediat la doctor și i-am asigurat că un tratament corespunzător o va ajuta să crească ca și ceilalți copii” a zis el.

Akhtaruzzaman este profesor la Institutul de Nutriție și Științe Alimentare al Universității din Dhaka, și membru al echipei de evaluarea rapidă a nutriției, creată în cadrul unui program susținut de UNICEF, implementat în 10 sectoare din Bangladesh cu riscuri înalte de calamități. Fiind finanțat de Direcția

Generală Ajutor Umanitar și Protecție Civilă a UE (ECHO) programul contribuie la consolidarea capacităților naționale și locale pentru prevenirea malnutriției, mai ales după calamități. Chiar și în lipsa unor crize, numărul de copii care suferă de malnutriție în Bangladesh este mare. Calamitățile, cum ar fi inundațiile și cicloanele, cresc riscul de malnutriție în cele mai sărace familii. Pentru a fi gata de astfel de situații de urgență, echipa de evaluare efectuează studii pentru a verifica starea nutrițională a copiilor. În cazul lui Omi, grupul de studiu i-a dat o nouă șansă la viață.

Eliminarea barierelor între fete și educație în Sudanul de Sud

Natabo Gabriel în vârstă de 13 aștepta cu nerăbdare ca numele să fie strigat la Centrul de învățământ tehnic-profesional pentru tineret din Kapoeta, în Statul Ecuatoria de Est din Sudanul de Sud. Era ziua în care ea și colegii săi așteptau să primească diploma în croitorie.

Natabo nu doar că era cea mai mică din clasa sa, dar era și una dintre puținele fete care frecventau centrul. Majoritatea comunităților din împrejurimile orașului Kapoeta sunt comunități de păstori, existența cărora depinde de creșterea animalelor. Multe dintre fetele din aceste comunități sunt căsătorite devreme, adesea cu bărbați mult mai mari decât ele. Această practică afectează dezvoltarea fetelor și mai are și repercusiuni asupra studiilor lor, siguranței sănătății și celei fizice.

În pofida acestor obstacole, Nabato a reușit să absolvească un curs care ar putea-o ajuta să-și construiască o carieră. Printr-un parteneriat local între UNICEF și PLAN Internațional, ea s-a putut afla printre cei 102 de studenți care au absolvit centrul de învățământ tehnic-profesional pentru tineret în acea zi în cadrul unui program pentru tineret susținut de UNICEF în Ecuatoria de Est. Începând cu anul 2012, sute de fete și băieți care nu frecventau școala au beneficiat de programul respectiv în cadrul căruia au fost învățați să citească și să facă calcule, precum și meserii.

„Dacă Sudanul de Sud vrea să-și vadă tinerii dezvoltându-se și prosperând, atunci trebuie să realizeze că educația fetelor este de o importanță critică”, a declarat Jonathan Veitch, reprezentantul UNICEF în Sudanul de Sud.

După mai multe discursuri de către oficialii comunității locale și prestații de către colegii săi, Natabo și-a auzit, în sfârșit, numele. S-au auzit strigăte de bucurie și fluierături a răsunat în timp ce ea se grăbea spre scenă. „Am reușit!” a exclamat ea, adăugând apoi că spera se pună capăt căsătoriilor juvenile în comunitatea sa „pentru ca și fetele să se poată bucura de oportunitatea de a se dezvolta”.

Sierra Leone: Impactul virusului Ebola asupra înregistrării nașterilor

Abass Mansaray în vârstă 48 de ani – un agricultor în estul Sierra Leone, radia de fericire în timp ce arăta o bucată de hârtie galbenă pe care fiica sa de un an și jumătate – Isata, tocmai o primise de la funcționarii locali în domeniul sănătății. Isata a fost una dintre cei 200 000 de copii din Sierra Leone, care a beneficiat de campania de înregistrare a nașterilor, organizată de Ministerul Sănătății cu susținerea UNICEF, Organizației Mondiale a Sănătății și a organizației Plan Internațional.

Conform unui studiu din 2013, în Sierra Leone aproximativ un copil din patru cu vârsta de până la 5 ani nu aveau certificate de naștere. Conform datelor inițiale s-a ajuns la concluzia că epidemia cauzată de virusul Ebola, care s-a răspândit în anul 2014 a determinat creșterea numărului acestora deoarece foarte multe familii – mai ales în mediul rural – evitau centrele medicale din cauza fricii de a contracta virusul. Pentru combaterea acestui fenomen, în cadrul campaniei de înregistrare a nașterilor au fost implicați mai mult de 10 500 de medici, mobilizatori sociali și voluntari din toată țara. Timp de cinci zile, aceștia au mers din casă în casă, înregistrând copii sub vârsta de 5 ani și

făcându-le vaccinuri împotriva poliomielitei. Persoane special instruite au supravegheat procesul pentru a asigura înregistrarea și imunizarea tuturor copiilor din casele și satele afectate de Ebola, inclusiv cei din zonele în carantină.

Acesta a fost primul exercițiu din țară, care a combinat o campanie de sănătate cu înregistrarea civilă. Un certificat de naștere dă copiilor dreptul la servicii sociale de bază, cum ar fi frecventarea unei instituții de învățământ sau la servicii de îngrijire a sănătății.

Printre alte provocări cu care s-a confruntat echipa mobilă a fost și cea de a face față suspiciunilor din cauza crizei provocată de virusul Ebola. „Unii părinți își ascundeau copii de noi deoarece credeau că înregistrarea acestora era o strategie pusă la cale pentru a le infecta copii cu virusul Ebola”, a declarat un lucrător medical pe nume Ahmed Sesay. „Din fericire, de fiecare dată când ne confruntam cu rezistență din partea părinților, reușeam să-i convingem de beneficiile pentru sănătate.”

Serbia: Susținerea alternativelor îngrijirii instituționale

Iliya, un cetățean sârb cu Sindromul Down a trăit într-o instituție de stat practic toți primii 12 ani de viață. În pofida tuturor eforturilor depuse, nu a fost posibilă întoarcerea acestuia la părinții săi biologici. Acum, însă acesta crește în sânul familiei adoptive iubitoare.

„Iliya a fost un copil care nu comunica cu mine deloc”, a declarat Slobodanka Marceta, mama sa adoptivă. „Este aproape incredibil cât de mult a crescut și s-a dezvoltat după ce a părăsit instituția”, a mai adăugat aceasta. „Felul în care arată în general, modul în care interacționează s-au schimbat.”

Începând cu anul 2011, cel puțin 1,4 mil. de copii ca Iliya creșteau fără grijă părintească în instituții, în 26 de țări din Europa Centrală și de Est și Asia Centrală. Drept reacție, UNICEF a lucrat cu guvernele din regiune pentru oferi asistență specială familiilor cu risc de separare pentru a reduce, în acest fel, necesitatea îngrijirii instituționale și a promova dreptul tuturor copiilor de a crește într-un mediu familiar iubitor.

Există dovezi care ne arată că îngrijirea în cadrul familiei este cea mai bună opțiune pentru copiii, în timp ce îngrijirea instituțională poate submina dezvoltarea psihică, intelectuală și emoțională a acestora. De asemenea, serviciile comunitare oferite familiilor sunt mai cost-eficiente pe termen lung.

Trecerea la îngrijirea în sânul familiei în Europa Centrală și de Est și Asia Centrală a creat o diferență. La ziua de azi, mai puțini copii sub 3 ani în regiunea respectivă se află în îngrijire instituțională, numărul copiilor în casele de copii a scăzut, iar tot mai mulți copii beneficiază de îngrijire alternativă de tip familial sau de asistență parentală profesionistă. Cât despre Iliya, la ultima raportare a părinților adoptivi ai acestuia, ei continuau să se simtă încurajați și încântați de progresul lui continuu.

Angajamentul UNICEF pentru echitate – oferirea șanselor egale fiecărui copil, pretutindeni, îndeosebi celor mai dezavantajați – se fundamentează pe convingerea că este corect în principiu și pe dovezile că este justificat în practică. Acest raport pledează pentru depășirea decalajelor în echitate, întrucât ciclul inechității nu este nici inevitabil, nici de nedepășit, costul inacțiunii fiind prea înalt.

Publicat de către UNICEF
Diviziunea Comunicare
3 United Nations Plaza
New York, NY 10017, USA

ISBN: 978-92-806-4817-1

pubdoc@unicef.org
www.unicef.org

© Fondul Națiunilor Unite pentru Copii (UNICEF)
Noiembrie 2015